

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Vrchní soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Čurdy a soudců JUDr. Jiřího Macka a JUDr. Romana Horáčka, Ph.D., ve věci

žalobce: **Českomoravská komoditní burza Kladno, IČO 49546392**
se sídlem Kladno, Kročehlavy, náměstí Sítná 3127
zastoupený advokátem JUDr. Jiřím Ponižilem
se sídlem Brno, Lidická 2006/26

za účasti

vedlejších účastníků na straně žalujících:

- 1) **FIN-servis, a.s., IČO 26439573**
se sídlem Kladno, Dr. Vrbenského 2040
- 2) **MM TRADER CZ, a.s., IČO 26419521**
se sídlem Kladno, Arbesova 492
- 3) **PROSPEKSA, a.s., IČO 26421542**
se sídlem Praha 2, Neklanova 152/44

proti

žalovanému: **Amper Market, a.s., IČO 24128376**
se sídlem Praha 4, Antala Staška 1076/33a
zastoupenému advokátem Mgr. Luďkem Šíkolou
se sídlem Praha 1, Mezibranská 579/7

o ochranu před nekalou soutěží, **k odvolání žalovaného** proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 18. 7. 2017, č. j. 2 Cm 34/2015-201

takto:

Rozsudek soudu prvního stupně se

ve výroku I. potvrzuje ve vyhovující části, v zamítavé mění tak, že žalovaný je povinen zdržet se označování ČMKBK jako netransparentní či porušující zákon,

ve výroku II. a ve výroku IV. ve vyhovujících částech a ve výroku VI. potvrzuje,

ve výroku III. mění tak, že žalovaný je povinen na své náklady zaslat spolku Frank Bold Society z. s., identifikační číslo 65341490, se sídlem Údolní 567/33, Brno, žádost o uveřejnění omluvy na webových stránkách rekonstrukcestatu.cz do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozsudku ve znění: "Společnost Amper Market a. s. se omlouvá Českomoravské komoditní burze Kladno (ČMKBK) za výroky svého generálního ředitele Jana Palaščíka o netransparentnosti, pronesené pro tiskovou zprávu projektu Rekonstrukce státu 'Děkujeme Blesku za 500 000 Kč', zveřejněnou 19. 2. 2015 na stránkách rekonstrukcestatu.cz. Amper Market a. s. nemá důvod označovat ČMKBK za netransparentní. Amper Market a. s.",

ve výroku V. mění tak, že žalovaný je povinen na své náklady zaslat spolku Frank Bold Society z. s., identifikační číslo 65341490, se sídlem Údolní 567/33, Brno, žádost o uveřejnění omluvy na webových stránkách www.frankbold.org a zároveň na facebookových stránkách projektu Rekonstrukce státu do 15 dnů od nabytí právní moci rozsudku ve znění: "Společnost Amper Market a. s. se omlouvá Českomoravské komoditní burze Kladno (ČMKBK) za výroky svého generálního ředitele Jana Palaščíka o netransparentnosti, pronesené pro tiskovou zprávu projektu Rekonstrukce státu 'Děkujeme Blesku za 500 000 Kč', zveřejněnou 19. 2. 2015 na stránkách rekonstrukcestatu.cz. Amper Market a. s. nemá důvod označovat ČMKBK za netransparentní. Amper Market a. s." s tím, že omluva přiznaná ve výrocích III., IV. a V. musí být uveřejněna nejméně po dobu 15 dnů.

Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradu nákladů řízení 29 725,94 Kč a na náhradu nákladů odvolacího řízení 10 515,98 Kč k rukám advokáta JUDr. Jiřího Ponížila do tří dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

1. Soud prvního stupně shora označeným rozsudkem ve výroku I. uložil žalovanému povinnost zdržet se rozšiřování nepravdivých údajů o neposkytnutí informací o podmínkách obchodování na Českomoravské komoditní burze Kladno (ČMKBK) ze strany ČMKBK, v rozsahu uložení povinnosti žalovanému zdržet se označování ČMKBK jako netransparentní či porušující zákon žalobu zamítl, ve výroku II. uložil žalovanému povinnost na své náklady zaslat České televizi žádost o uveřejnění omluvy v pořadu České televize Reportéři ČT do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozsudku ve znění: „Společnost Amper Market a.s. se omlouvá Českomoravské komoditní burze Kladno (ČMKBK) za výroky svého generálního ředitele Jana Palaščíka, pronesené v rámci reportáže 'Stíny kladenské burzy' o ČMKBK v pořadu 'Reportéři ČT', odvysílané 5. 1. 2015 v České televizi. Českomoravská komoditní burza Kladno Amper Market a.s. na její žádost poskytla veškeré požadované informace o podmínkách, umožňujících obchodování na ČMKBK, a tvrzení pana Jana Palaščíka v reportáži o neposkytnutí těchto informací tak není pravdivé. Amper Market a.s.“ s tím, že ve zbytku nároku na omluvu žalobu zamítl, ve výroku III. zamítl žalobu o uložení povinnosti žalovanému na své náklady zaslat spolku Frank Bold Society, z.s., identifikační číslo osoby 65341490, se sídlem Údolní 567/33, Brno – Město, 602 00 Brno, žádost u uveřejnění omluvy na webových stránkách rekonstrukcestatu.cz, do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozsudku, v tomto znění: „Společnost Amper Market a.s. se omlouvá Českomoravské komoditní burze Kladno (ČMKBK) za výroky svého generálního

vyplývalo, že těmito podmínkami ani nedisponuje. K poznámce žalobce, že žalovaný není privilegovanou osobou, která by měla nárok na výjimečný přístup k vnitřním dokumentům burzy, žalovaný zdůraznil, že nepožadoval od žalobce nic nad rámec zákona. K tvrzení žalobce, že podmínky pro vydání vstupenky nejsou neměnnými pravidly, uvedl žalovaný, že pokud se tyto podmínky v čase mění, pak je klíčové mít formálně a s dostatečnou určitostí zachyceno, v jakém okamžiku platila konkrétní podoba pravidel. Podle žalovaného z vyjádření pana Jaromíra Čermáka naopak vyplývalo, že podmínky jsou sestavovány ad hoc v rámci komunikace s jednotlivými zájemci.

11. Vrchní soud v Praze jako soud odvolací přezkoumal podle § 212 a násl. o. s. ř. rozsudek soudu prvního stupně v odvoláním napadeném rozsahu, zopakoval přitom dokazování tiskovou zprávou, uveřejněnou na serveru www.rekonstrukcestatu.cz s názvem „Děkujeme Blesku za 500 000 Kč“, rovněž uveřejněnou na webových stránkách www.frankbold.org, žádostí o provedení státního dozoru nad Českomoravskou komoditní burzou Kladno z 23. 2. 2014, respektive 2015, dopisem žalovaného Ing. Josefu Fiřtovi z Ministerstva průmyslu a obchodu z 13. 3. 2015, dopisem žalovaného z 22. 5. 2015, dopisem Ministerstva průmyslu a obchodu žalovanému ze 17. 3. 2015, zprávou o výsledku pracovní cesty z 12. 6. 2015, protokolem z kontrolní akce z 6. 10. 2015 a dospěl k závěru, že odvolání žalobce je zčásti důvodné, odvolání žalovaného důvodným neshledal.
12. Předně je třeba uvést, že soud prvního stupně měl k dispozici dostatek skutkových zjištění ve vztahu k posouzení povahy vytýkaného jednání žalovaného, na tato zjištění, jak jsou obsažena v odůvodnění napadeného rozsudku, odvolací soud pro stručnost odkazuje a z nich při přezkumu napadeného rozsudku zcela vycházel. Již nyní lze uvést, že soud prvního stupně dospěl ke správnému závěru, že popsané jednání žalovaného (spočívající - zkráceně řečeno - v šíření difamujících tvrzení o žalobci) naplnilo znaky generální klauzule nekalé soutěže ve smyslu § 2976 o. z. i znaky speciální skutkové podstaty zlehčování podle § 2984 o. z. Právě z časové souslednosti, jíž se žalovaný v odvolání dovolává, vyplývá nepravdivost sdělení žalovaného o tom, že mu nebyly sděleny podmínky vstupenky na burzu. Jak z provedeného dokazování před soudem prvního stupně vyplývalo, byť žalovaný již od roku 2011 komunikoval s dohodci burzy žalobce, dne 27. 11. 2014 se uskutečnila schůzka mezi žalobcem a žalovaným, na níž vyšlo najevo, že žalovaný o podmínky pro udělení dodavatelské vstupenky na burzu dosud nepožádal. Následně (jak je zřejmé z e-mailové korespondence) žalovaný předkládal žalobci žádosti, na něž žalobce reagoval, sám žalovaný přitom neposkytl žalobci požadované údaje o vlastnické struktuře (což je nepochybně zásadní údaj při posuzování, zda zájemce o členství na burze splňuje podmínky předepsané v § 5 odst. 1, 2 zák. č. 229/1992 Sb., o komoditních burzách). Je evidentní, že v době natáčení sporné reportáže tak informace, které žalovaný poskytl autorovi reportáže a které byly zveřejněny 5. 1. 2014, byly nepravdivé. Na okraj je třeba poukázat na skutkovou podstatu zlehčování, podle níž je projevem nekalé soutěže i uvádění pravdivých informací o poměrech, výkonech nebo výrobku jiného soutěžitele, pokud jsou způsobily tomuto soutěžiteli přivodit újmu (§ 2984 odst. 2 o. z.). Již zde je rovněž nutno zdůraznit, že vytýkané jednání žalovaného je třeba poměřovat s důrazem na to, že žalovaný je jedním ze subjektů realizujících svou činnost na trhu energií. Předmětem sporu zde není to, zda je obecně možné vyjadřovat kritické názory na činnost žalobce a transparentnost jeho jednání, ale to, zda je legitimní, aby jeden účastník hospodářské soutěže veřejně hodnotil (kritizoval) výkony jiného soutěžitele. To zákon (s výjimkou jednání, které je kvalifikováno jako oprávněná obrana, když ale tato obrana nebyla žalovaným ani namítána) zapovídá. Pokud tedy soud prvního stupně uložil žalovanému povinnost zdržet se vytýkaného jednání a poskytnout žalobci zadostiučinění ve formě omluvy, rozhodl správně.
13. V kontextu výše uvedeného je ale podle odvolacího soudu projevem zakázané nekalé soutěže i sdělení žalovaného, v němž žalobce označil za krajně netransparentního, který prakticky nic nezveřejňuje. Toto sdělení bylo součástí tiskové zprávy, uveřejněné na serveru

www.rekonstrukcestatu.cz s názvem „Děkujeme Blesku za 500 000 Kč“ (převzaté pak na serveru www.frankbold.org). Pokud ohledně tohoto jednání soud prvního stupně dovedl nedostatek pasivní legitimace žalovaného s tím, že jde o osobní projev pana Jana Palašáka, pak nesprávnost tohoto závěru je zřejmá právě z obsahu tiskové zprávy, který nevzbuzuje pochyb, že pan Palašák vystupoval jako představitel žalovaného (např. hovoří-li zde o tom, že „dodáváme elektřinu například do Semil...“, když nebylo v řízení tvrzeno ani prokázáno, že by sám byl obchodníkem s elektrickou energií). Protože pak nebylo v řízení žalovaným namítáno, že by šlo o exces z výkonu funkce předsedy představenstva žalovaného s osobní odpovědností pana Palašáka, nelze než dospět k závěru, že i toto jednání je třeba přičítat žalovanému. Odvolací soud pak nesdílí ani závěr soudu prvního stupně o tom, že žalovaný nezasáhl do práv žalobce, pokud jeho činnost označil za nelegální. Takový projev žalovaný realizoval v podnětech orgánům státního dozoru a při posuzování tohoto jednání tak je třeba přihlídnout k tomu, že ve smyslu čl. 18 Listiny základních práv a svobod má každý právo obracet se na státní orgány a orgány územní samosprávy s žádostmi, návrhy a stížnostmi (petiční právo). Toto právo představuje zvláštní kvalifikovaný případ svobody projevu, při jehož realizaci může dojít ke kolizi s ústavněprávní hodnotou, jíž je právo na ochranu cti a dobré pověsti (garantovaného v čl. 10 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Je tak třeba zkoumat okolnosti, za nichž k tvrzenému zásahu do práv žalobce došlo a zkoumat, zda nedošlo ke zneužití petičního práva. Pokud žalovaný činil podněty k výkonu státního dozoru i poté, co kontroly realizované na základě předchozích podnětů žalovaného neshledaly pochybení ze strany žalobce, pak je zřejmé, že motivem jednání žalovaného byla pouze snaha nasměrovat na žalobce pozornost státních orgánů a vystavit ho opakovaným kontrolám ze strany příslušných institucí. Takové jednání je jednáním šikanózním, které je zneužitím petičního práva. Opakované nepodložené nařčení žalobce z nelegální činnosti pak je objektivně způsobilé přivodit žalobci újmu. Zcela důvodný (v souladu s § 2988 o. z.) tedy je podle odvolacího soudu požadavek žalobce, aby se žalovaný zdržel vytýkaného jednání, tedy označování činnosti žalobce za netransparentní či porušující zákon a poskytl mu i za toto jednání zadostiučinění ve formě omluvy. Současně ale odvolací soud shodně se soudem prvního stupně nemá za to, že by byl důvodně uplatněn nárok na poskytnutí zadostiučinění v penězích (2 000 000 Kč). Ani ve vztahu k jednání žalovaného, které spočívá v rozšiřování nepravdivých údajů o neposkytnutí mu informací o podmínkách obchodování na burze žalobce ani ve vztahu k jednání žalovaného, spočívajícího v označení žalobce za krajně netransparentního, který prakticky nic nezveřejňuje a jeho činnosti za nelegální, netvrdil žalobce nic víc, než že došlo ke snížení jeho vážnosti, aniž by však toto snížení vážnosti mělo zásadní dopad na jeho činnost. Zde je třeba pro úplnost připomenout, že přiměřené zadostiučinění je nárokem satisfakčním, který slouží k reparaci nemateriální újmy a má proto v podstatě objektivní charakter. Materiální a subjektivní hlediska mají při poskytování zadostiučinění pouze podružný, popřípadě zanedbatelný význam (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 18. 9. 2002, sp. zn. 29 Odo 652/2001, uveřejněný v časopise Právo a podnikání, v čísle 2/2003, na str. 29). Vzhledem k tomu, že nárok na přiměřené zadostiučinění je nárokem, který podléhá volné úvaze soudu, je třeba vycházet z těch okolností a hledisek, jež vyšly v řízení najevo a jimiž žalobce v tomto řízení plní svou povinnost tvrdit a prokazovat svá tvrzení. Volná úvaha soudu neznamená libovůli soudu, který bez dalšího, aniž by posuzoval v daném případě konkrétně zjištěné a také prokázané skutečnosti a okolnosti jednání v nekalé soutěži, určí, kdy požadovaná forma satisfakce je či není na místě, a tudíž je či není přiměřenou. Pro svoji úvahu musí mít soud k dispozici dostatek tvrzených a prokázaných skutečností, vymezujících určité hranice, z nichž soud při svých úvahách vychází (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 32 Odo 511/2006 ze dne 5. 5. 2006, zpřístupněný na jeho webových stránkách). Za situace, kdy žalobce tvrdil, že v důsledku jednání žalovaného byl nucen svým zákazníkům skutečný stav věci vysvětlovat, aniž by současně tvrdil a prokázal, že i přes vysvětlení se od něho někteří jeho zákazníci odklonili, nelze dovozovat vznik nemateriální újmy na straně žalobce v takovém rozsahu, který by odůvodňoval přiznání peněžitého zadostiučinění. Pro odčinění vzniklé nemateriální újmy tak podle názoru odvolacího soudu

postačuje zadostiučinění ve formě omluvy, učiněné přímo žalobci a dále uveřejněné na místech, kde k prokázanému závadnému jednání žalovaného došlo.

14. S ohledem na shora uvedené proto odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně podle § 219 o. s. ř. potvrdil jako věcně správný ve vyhovující části výroku I., ve výrocích II. a VI. a ve vyhovující části výroku IV., podle § 220 odst. 1 o. s. ř. pak změnil v zamítavé části výroku I., ve výroku III. a ve výroku V. tak, že v tomto rozsahu žalobě vyhověl s tím, že současně považoval za vhodné (pro zachování smyslu a účelu poskytnutého zadostiučinění) upřesnit, že omluva přiznaná ve výrocích III., IV. a V. musí být uveřejněna nejméně po dobu 15 dnů.
15. Protože odvolací soud změnil rozhodnutí soudu prvního stupně, rozhodl podle § 224 odst. 2 o. s. ř. o nákladech řízení před soudem prvního stupně. S ohledem na skutečnost, že žalobce byl v řízení úspěšný co do zdržovacích nároků, zatímco ohledně nároku na poskytnutí zadostiučinění byl úspěšný ohledně požadovaného zadostiučinění v morální formě, ale neúspěšný ohledně zadostiučinění v penězích, má podle názoru odvolacího soudu v souladu s § 142 odst. 2 o. s. ř. nárok na náhradu účelně vynaložených nákladů souvisejících s uplatněnými zdržovacími nároky. Těmito náklady jsou odměna advokáta za 10 úkonů právní služby (převzetí zastoupení, žaloba, replika z 23. 6. 2016, vyjádření z 1. 6. 2017, závěrečný návrh z 11. 7. 2017, účast na jednání soudu dne 21. 3. 2017, které trvalo déle než 2 hodiny, účast na jednání soudu dne 6. 6. 2017, které trvalo déle než 2 hodiny a účast na jednání soudu dne 18. 7. 2017) po 1 500 Kč podle § 9 odst. 1 vyhl. č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, v platném znění, 10 režijních náhrad po 300 Kč podle § 13 advokátního tarifu, náhrada za ztrátu času za 36 půlhodin ve výši 3600 Kč a náhrada cestovních výdajů za 3 cesty Brno-Praha a zpět po 438 Kč, vše se zvýšením o 21% DPH a náhrada zaplaceného soudního poplatku ve výši 2 000 Kč, celkem ve výši 29 725,94 Kč.
16. O náhradě nákladů odvolacího řízení bylo rozhodnuto podle § 224 odst. 1 a § 142 odst. 2 o. s. ř. a v odvolacím řízení úspěšnějším žalobci byla přiznána náhrada nákladů ve výši 10 515,98 Kč, sestávající z odměny za 3 úkony právní služby (odvolání, vyjádření k odvolání žalovaného, účast na jednání odvolacího soudu) po 1 500 Kč podle § 9 odst. 1 advokátního tarifu, 3 režijních náhrad po 300 Kč podle § 13 téhož předpisu, vše se zvýšením o 21% DPH a náhrady zaplaceného soudního poplatku z odvolání ve výši 2 000 Kč. Platební místo náhrady nákladů řízení je určeno podle § 149 o. s. ř.

Poučení:

Dovolání proti tomuto rozhodnutí lze podat za podmínek § 237 o. s. ř. ve lhůtě dvou měsíců od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu prvního stupně. Přípustnost dovolání (§ 237 až 238a o. s. ř.) je oprávněn zkoumat jen dovolací soud.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může se oprávněný domáhat jeho splnění v exekučním řízení.

Praha 26. 9. 2018

Mgr. Jirí Čurda v. r.
předseda senátu

Romana Milerská
Digitálně podepsal
Romana Milerská
Datum: 2018.12.18
09:56:07 +01'00'

Shodu s prvopisem potvrzuje Romana Milerská.